

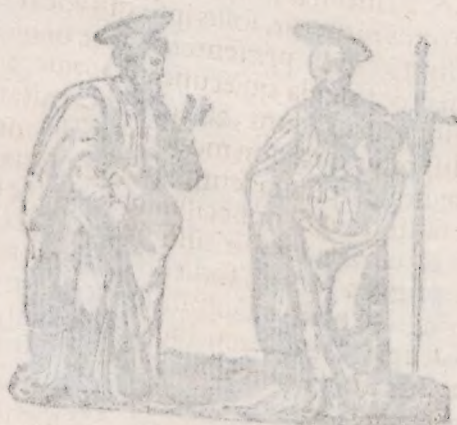
CONSTITVTIO
S. D. N.
D. SISTI PAPAE V.
CONTRA
Exercentes Astrologiæ Iudiciariæ artem;
& alia quæcunque diuinationum
genera, librosq; de eis legen-
tes, ac tenentes.

V E N E T I I S
MDLXXXVI.

CONSTITUTIO
S. D. N.
D. SISTI PAPAE V.
C O N T R A

Exercitantes Astrologie ludiciarie artem
& alia ducuntque divinationum
genera librosque de eis legem-
tes, ac tenentes.

V E N E T I I S
M D L X X V I

SIXTVS EPISCOPVS SERVVS SERVORVM DEI,

Ad perpetuam rei memoriam.

OELI, & Terræ Creator Deus, quem vnum
Omnipotētem corde credimus ad iustitiam,
& ore confitemur ad salutem, etsi homini,
quem ad imaginem, & similitudinem suam
creauit, mentem dederit, quæ non solum di
uino fidei lumine illustrata, mysteria illa co
gnosceret, quæ humanam intelligentiam su
perant, sed etiam naturæ suæ vi, magno licet
cum labore, præclara multa inuestigaret, at
que intelligeret. Tamen, vt superbū animal
homo non alium sciret, sed timeret, & im
mēsam conditoris sui maiestatem, humili stra

tus veneraretur, sibi soli eorū, quæ euētura sunt, scientiam, & futurarum
rerum cognitionē reservauit. Solus enim ipse, cuius oculis omnia nuda,
& aperta sunt, & ad intimas hominū cogitationes penetrat, & cōsequen
tes eorum actiones intuetur, solus ipse, qui vocat ea, quæ non sunt, tam
quam ea, quæ sunt, omnia præsentia, & ante oculos posita habet, solus
denique omnia, & singula quæcunque totius temporis decursu, & sæ
culorum ætatibus futura sunt, ab omni æternitate nouit, & admirabili
providentia disposuit, quæ non modo humane mentis imbecillitas igno
rat, sed nec Dæmones ipsi præsentire possunt. Quare Idolorum in futuris
annuntiandis falsitatem, & imbecillitatem, & eorum, qui eis cultum ad
hibebant, vanitatem irridet spiritus sanctus apud Isaiam illis verbis. An
nuntiate quæ ventura sunt in futurum, & sciens, quia Dij estis uos: &
in nouo testamēto Christus Dominus discipulorum suorum de futuris
euentis paulo cupidius inquirentium, interrogationem graui illa respō
sione retudit, quæ etiam omnium fidelium suorum curiositatem coer
cuit. Non est verum scire tempora, vel momenta, quæ Pater posuit in sua
potestate. Nec vero ad futuros euentus, & fortuitos casus prænoscen
dos (futuris euentibus ex naturalibus causis necessario, vel frequenter
prouenientibus, quæ ad diuinationē non pertinent, dumtaxat exceptis)
ullæ sunt veræ artes, aut disciplinæ, sed fallaces & vanæ improborum ho
minum astutia, & Dæmonum fraudibus introductæ, ex quorum opera
tione cōsilio, vel auxilio omnis diuinatio dimanat, siue quod expressē ad
futura manifestanda inuocentur, siue quod ipsi prauitate sua, & odio in
genus humanum, occultē, etiam præter hominis intentionem se inge
rant, & intrudent vanis inquisitionibus futurorum, vt mētes hominum
perniciosas vanitatibus, & fallaci contingentium prænuntiatione impli

centur, & omni impietatis genere deprauentur. Quæ quidem ipsis cognita sunt, non diuinitate aliqua, nec vera futurarum rerum scientia, sed naturæ subtilioris acumine, & aliis quibusdam modis, quos hominū obtusior intelligentia ignorat. Quamobrem dubitandum non est, in huiusmodi futurorum, contingentium, & fortuitorum euentuum inquisitione, & præcogitatione, Diaboli operationem se fallaciter immiscere, ut sua fraude, ac dolis, miseros homines a uia salutis auertat, & laqueo damnationis inuoluat. Quæ cum ita sint, nonnulli hæc fideliter, & religiose, ut debent, non attendentes, sed curiosa sectantes grauitèr Deum offendūt, errantes ipsi, & alios in errorem mittentes; tales imprimis sunt Astrologi olim Mathematici, Genethliaci, & Planetarij vocati, qui vanam, falsamq; siderum, & astrorum scientiam profitentes, diuinæque dispositionis ordinationem, suo tempore reuelandam præuenire audacissime satagentes, hominum natiuitates, seu genituras, ex motu siderum, & astrorū cursu metiuntur, ac iudicant futura, siue etiam præsentia, & præterita occulta, atque ex puerorum ortu, & natali die, siue quauis alia temporum, & momentorum vanissima obseruatione, & notatione, de vniuscuiusq; hominis statu, conditione, vite cursu, honoribus, diuitiis, sobole, salute, morte, itineribus, certaminibus, inimicijs, carceribus, cædibus, varijs discriminebus, alijsq; prosperis, & aduersis casibus, & euentibus præcognoscere, iudicare, & affirmare temerè præsumunt non sine magno periculo erroris, & infidelitatis; cum S. Augustinus præcipuum Ecclesiæ lumen, eum, qui hæc obseruat, qui attēdit, qui credit, qui in domum recipit, qui interrogat, Christianam fidem, & baptismum præuicasse affirmet, vt illos merito Apostolus arguat, atq; increpet illis verbis: Dies obseruatis, & mentes, & tempora, & annos, timeo vos, ne forte sine causa laborauerim in uobis. Hic igitur leuissimi, & temerarij hominis in miserandam animarum suarū ruinam, graue fidelium scandalum, & Christianæ fidei detrimentū: futuros rerum euentus, & quæcunque prospere, vel aduersè obuentura sunt, ac actus humanos, ea denique quæ ex libera hominum voluntate proficiunt, astris, sideribusque ascribunt, eisque eam facultatem, vim, seu virtutem, & efficaciam tribuunt significandi futura, & ad præcognita ita inclinandi, vt sic omnino nec aliter euentura sint, atque ob eam causam de ijs rebus omnibus iudicia facere, prognostica, prædictiones, & præcognitiones sibi assumere, & palam uenditare non dubitant, quibus non pauciores, & imperiti, alijsq; nimis creduli, & imprudentes tantā fidē præstāt, vt ex huiusmodi iudiciorum, & prædictionū præscripto, aliquid certo esse credant, aut sperent, quorū sanè, & mendaciū magistrorū temeritas, & in feliciū discipulorū credulitas magnopere deploranda est, qui uel diuinis literis admoniti, non intelligūt hominis præstantiā, cui Cœli, & stellæ, & clarissima Cœli sýdera Sol, & Luna, Deo ita disponēte, nō imperant, sed inferuiunt, sic enim Moyses populū Dei, ut hunc errorē caueret, præmonēbat. Ne forte eleuatis oculis ad Cælū, uideas Solē, & Lunā, & oīa astra Cœli, & errore deceptus adores ea, & colas, quæ creauit Dominus Deus

tuus in ministerium cunctis gentibus, quæ sub Celo sunt. Sed quid sydera
mirandum est homini seruire: nō ne nobilissimæ intelligentiæ Angeli ipsi,
omnes sunt administratorij spiritus, in ministeriū missi propter eos, qui
hereditariē capiunt salutis: nā rationales oues, ita diligiti Deus, ut non solū
Episcopos, quemadmodum a S. Ambrosio scriptum est, ad tuendum gre-
gem ordinauerit, sed etiam Angelos destinauerit. Preclarè etiā S. Hiero-
nymus, Magna dignitas animarū, ut unaquaque habeat ab ortu Natiuita-
tis in custodiā sui Angelū delegatū. Quod si Angeli homines custodiūt,
quid aduersus Angelorū custodiā, & tutelā astrā moliri, aut efficere pote-
rūt, quæ cū ipsis Angelis nullo modo sunt paranda? Nec sanè hoc loco
prætereunda est, eximij Ecclesiæ Doctōis, & Beatissimi Pontificis Magni
Gregorij sententiā, qui Priscillianistas hereticos vnumquemque hominē
sub constitutionibus stellarū nasci putantes, magno rerū, & verborū pō-
dere confutat. Absit (inquit) a fidelium cordibus, vt aliquid esse fatū di-
cant, vitā quippe hominū solus hanc conditor, qui creauit administrat, ne
que enim propter stellas homo, sed stellæ propter homines factæ sunt, &
si stella fatum hominis esse dicitur, ipsis suis ministeriis sub esse homo per-
hibetur. Vtinam insani homines hæc saperēt, & intelligerēt, ac Dei moni-
tis obtēperarent in Leuitico dicentis. Non declinetis ad Magos, nec ab
Ariolis aliquid sciscitemini, vt polluamini per eos: Neque enim q̄ Christia-
na, vt vera pietas repellit, ac damnat, tanto studio inuestigarent, iisdēque
misere se decipi, atq; irretiri paterentur. Sūt etiā inanes quidā homines,
& curiosi, vel impij, & irreligiosi, qui futurarū, & occultarū aliarū rerum
notitiā ad eo anxie habere student, ut ob eadē prænoscenda, & inuestigā-
da in diuinæ legis offensionem multipliciter incurrant. Alij enim Geo-
mantia, Hydromantia, Aeromantie, Pyromantia, Onomantia, Chyromā-
tia, Necromantia, alijsq; sortilegijs, & superstitiionibus, non sine Dæmo-
nū saltem occulta societate, aut tacita pactione, operā dare, seu illis, ac
fortibus illicitis taxillorum, granorum triticeorum, vel fabarum iactu uti
non verentur. Alij uero aliquas pristina, & antiquata, ac per Crucis victo-
riam prostrata Idololatriæ reliquias retinētes, quibusdā augurijs, auspicijs,
similibusue signis, & uanis obseruationibus ad futurorum diuinationem
intendunt. Alij item sunt, qui cum morte fedus ineunt, & pactum faciūt
cum inferno, qui similiter ad occultorum diuinationem ad inueniēdos
thesauros, vel ad alia facinora perpetranda, etiam expressa cū Diabolo pa-
ctione facta, in manifestam suarum perniciem animarum, nefarias magi-
cæ artis incantationes, instrumenta, & veneficia adhibent, circulos, & Dia-
bolicos characteres describunt, Dæmones inuocant, aut consulunt, ab eis
responſa petunt, aut accipiunt, eis preces, & thuris, aut aliarum rerū suffi-
menta, seu tumicationes, aliaue sacrificia offerunt, candelas accendunt,
aut rebus sacris, vel Sacramentis, aut Sacramentalibus sacrilege abutun-
tur, adorationis, genuflexionis, aut quauis alia impietatis obsequia præ-
stant, cultum, venerationemue tribuunt, aut annulum, vel speculum, aut
paruas phyalas sibi fabricant, aut fabricari curant ad Dæmones in eis alli-
gan-

gandos, seu includendos, ut putant, ad responsa ab ipsis inde petenda aut habenda. Alij præterea etiã in corporibus obsessis, vel lymphaticis, & phantasticis mulieribus Dæmones de futuris, vel occultis rebus, aut factis exquirunt, ut merito ab eis, quos Dominus in Euangelio tacere imperauit, vanas, mendacesq; referat responsiones. Alij quoq; prestigatores, frequentius vero muliercule quædam superstitionibus deditæ in phyalis, seu vasculis vitreis aqua plenis, vel in speculo accensis candelis, etiam benedictis sub nomine Angeli sancti & albi, Diabolum omnium malorum satorem supplices adorantes, vel in unguibus, aut palma manus, quandoq; etiam oleo perunctis eundem omnium fallaciarum architectum orant, vt similiter futura, vel occulta quæuis per spectra, & apparentes imagines, seu phantasticas visiones sibi ostendat, aut ab eodem patre mendace Diabolo alijs incantationibus, aut varijs superstitionis obseruationibus, futurorum, & occultorum huiusmodi veritatem quærunt, & hominibus prædicere comédunt. Quorum omnium, quos supra enumerauimus cõsimilis impietas parem exitum habet, nimirũ, quod Dæmonis prestigijs, ac dolis, tum qui diuinant, tum qui diuinationem expetunt illusi, ac delusi miserime reperiuntur. Itaq; cum futuros euentus in seipsis considerare, ante & alijs prædicti, qui huiusmodi futura prænuntiare aut prænoscere quocunq; modo, nisi Deo reuelante audet: iniuste atq; impudẽter, quod Dei est sibi assumant, & usurpent. Sic fit, vt dum ab eis, quod solius est Creatoris perperã creaturis tribuitur, diuina Maiestas grauiter lædatur, fidei integritas violetur, & animabus pretioso Christi sanguine redemptis, peccatis, atq; exitum importetur. Et licet iam pridem regulis indicis librorũ prohibitorum ex decreto sacri generalis Trid. Conc. confecti, illud inter cætera constitutum fuerit, vt Episcopi diligenter prouiderent, ne huiusmodi astrologie iudicarię libri, tradatus, & indices legerentur, vel haberentur, qui de futuris cõtingentibus, successibus, fortuitisve casibus, aut alijs actionibus, quæ ab humana voluntate pendent certo aliquid euentuum affirmare audent, permissis tamẽ iudicijs, & naturalibus obseruationibus, quæ nauigationis, agriculturę, siue medicæ artis iuuandæ gratia conscripta fuissent. Libros vero omnes, & scripta Geomantia, Hydromantia, Chyromantia, Necromantia, siue in quibus continentur sortilegia, veneficia, auguria, auspicia, incantationes artis magicæ, prorsus reijci, & aboleri curarent, Non tamen errorũ corruptelarum, delictorum, & abusu suum prædictorũ extirpationi vsq; adeo prouisum est, quin etiam adhuc in nõnullis locis, & apud plurimos curiosius vigeant, cum valde frequenter detectis Diaboli insidijs diuinationum, sortilegiorum, & variarum superstitionum omnia plena esse indies detegantur. Nos igitur, qui pro nostro pastoralis officij munere fidei integritatem inuiolatam conseruare debemus, & animarum saluti prospicere, quantũ diuina gratia adiutrice possumus, ex paternæ charitatis visceribus optamus, damnantes, & reprobantes omne genus diuinationum, quæ Diabolo auctore ad fidelium deceptio-

ceptionem a prædictis curiosis, vel perditis hominibus fieri solent, Cupientes præterea sanctam illam Christianæ Religionis simplicitatem, præsertim de summa Creatoris Dei potestate, sapientia, & providentia ab omni erroris labe integram, atque incorruptam, ut par est, retineri. Volentes quoq; prædictæ falsæ credulitati, ac huiusmodi illicitarum diuinationū & superstitionum, detestabili studio, & execrandis flagitiis, atque impuri-
tatibus occurrere, vt de Christiano populo merito dici possit, quod de antiquo Dei populo scriptum est, non est augurium in Iacob, neque diuinationo in Israel: Hac perpetuo valitura constitutione, Apostolica auctoritate statuimus, & mandamus, ut tā ꝑ Astrologos, Mathematicos, & alios quoscumque dictæ iudiciariæ, astrologiæ artem, præterq; circa agriculturam, nauigationem, & rem medicam in posterum exercentes, aut facientes iudicia, & natiuitates hominum, quibus de futuris contingentibus successibus, fortuitisq; casibus, aut actionibus, ex humana uoluntate pendentibus aliquid euenturum affirmare audent, etiam si id se non certo affirmare asserant, aut protestentur, quam contra alios utriusque sexus, qui supradictas damnatas, uanas, fallaces, & perniciosas diuinandi artes, siue scientias exercent, profitentur, & docent, aut discunt, quiue huiusmodi illicitas diuinationes, sortilegia, superstitiones, ueneficia, incantationes ac præmissa detestanda scelera, & delicta, ut præfertur faciunt, aut in eis se quomodolibet intromittunt, cuiuscunque dignitatis, gradus, & conditionis existant, tam Episcopi, & prælati, superiores, ac alii ordinarij locorum, quàm Inquisitores hæreticæ prauitatis ubique gentium deputati, etiam si in plerisque ex his casib. ante non procedebant, aut procedere non ualebant diligentius inquirant, & procedant; atque in eos seuerius, Canoniciis poenis, & alijs eorū arbitrio animaduertant. Prohibentes omnes, & singulos libros, opera, & tractatus huiusmodi iudiciariæ Astrologiæ, Geomantiæ, Hydromantiæ, Aeromantiæ, Pyromantiæ, Onomantiæ, Chyromantiæ, Necromantiæ, artis Magica, aut in quibus sortilegia, ueneficia, auguria, auspicia, execrables incantationes, ac superstitiones continentur, ac ut supra in memorato indice interdictos sub censuris, & poenis in eo contentis a quibuscunque Christi fidelibus legi, aut quomodolibet retineri, sed illos Episcopis, & ordinarijs locorum, uel Inquisitorib. prædictis præsentari, & consignari debere. Et nihilominus eadem auctoritate statuimus, & mandamus, vt contra scienter legentes, aut retinentes libros, & scripta huiusmodi, seu in quibus talia continentur, similiter idē Inquisitores libere, & licite procedant, ac procedere, & penis condignis punire, & coercere possint. Non obstantibus constitutionibus, & ordinationibus Apostolicis, cæterisque contrariis quibuscunque. Vt autē præfentes nostræ literæ ad communem omnium notitiam facilius deducantur, iubemus illas in valuis Basilicarum Sancti Ioannis Lateranen. & Principis Apostolorum de Vrbe, ac in acie Campi Floræ affigi, seu appendi, eisque detractis ipsarum exempla, etiam impressa eisdem in locis affixa relinqui. Et insuper vniuersis, & singulis Venerabilibus Fratrib. nostris Patriar-

Patriarchis, Prælatibus, Archiepiscopis, Episcopis, locorum ordinariis, & Prælatibus, necnon Inquisitoribus hæreticæ prauitatis vbilibet constitutis, per hæc committimus, & in virtute sanctę obedientię districte præcipientes, do mandamus, vt per se, vel alium, seu alios easdē præsentēs literas, postquam eas receperint, seu earum notitiā habuerint, in suis, & singulis parochialibus Ecclesiis, dum in eis populi multitudo ad diuina conuenit, deinde vero semel in anno, & quoties eis expedire videbitur, vulgari sermone publicēt, aut publicati faciant. Quia vero difficile foret præsentēs literas ad singula quęque loca, in quib. de eis fides faciēda, erit deferri. Volumus, vt earum transumptis, etiam impressis manu Notarij publici subscriptis, ac paruo sigillo Sanctę Romanę, & vniuersalis Inquisitionis, aut alicuius Prælati, vel Curię Ecclesiasticę munitis, eadem prorsus fides in iudicio, & extra vbique locorum adhibeatur, quę eisdem originalibus literis adhiberetur, si essent exhibitę, vel ostensę. Nulli ergo omnino hominum liceat hanc paginam nostrorum statutorum, mandatorū prohibitionis, iussionis, commissionis, & voluntatis infringere, vel ei ausu temerario contraire. Siquis autem hoc attentare præsumperit, indignationem Omnipotentis Dei, ac Beatorum Petri, & Pauli Apostolorum Incarnationis Dominicę, millesimo quingentesimo octuagesimo quinto, Nonis Ianuarij, Pontificatus nostri anno primo.

H. Prodat.

Io. Baptista Canobius.

A. de Alexijs.

Anno a Natiuitate Domini, millesimo quingentesimo octuagesimo sexto, Indictione decimaquarta, die vero nona mensis Ianuarij, Pontificatus S. D. N. D. Sixti diuina prouiderunt in valuis, seu portis Sancti Ioannis Lateranen. & Sancti Petri Principis Apostolorum de Vrbe, necnon Cancellarię Apostolicę, & acie Campi Florę, & S. D. N. Papę Cursores.

Alex. Parabiachus Mag. Curforum.

In Venetia.

M D L X X V I.